

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 czerwca 2007 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym
oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 9 maja 2007 r. ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 skreśla się pkt 8;
- 2) w art. 1 w pkt 10, w art. 8a wyrazy "art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. c-e" zastępuje się wyrazami "art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. c i d";
- 3) w art. 1 w pkt 10, w art. 8a wyrazy "30 czerwca 2006 r." zastępuje się wyrazami "30 czerwca 2005 r.";
- 4) w art. 1 w pkt 11 w zdaniu wstępnym po wyrazach "art. 10" dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. a i dodaje się lit. b w brzmieniu:
"b) w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
"1) wypłatę uczestnikom zajęć w Centrum świadczeń integracyjnych, o których mowa w art. 15, oraz motywacyjnej premii integracyjnej, o której mowa w art. 15a;"

- 5) w art. 1 w pkt 12 w lit. b, w ust. 4b wyraz "odwołanie" zastępuje się wyrazem "skarga";
- 6) w art. 1 w pkt 16 w lit. c, w ust. 5 wyraz "spółdzielni" zastępuje się wyrazem "pracodawcy";
- 7) w art. 4 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
"2a) w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Nie podlegają ubezpieczeniu wypadkowemu bezrobotni pobierający zasiłek dla bezrobotnych lub świadczenie integracyjne oraz osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 11, 19 i 20 oraz art. 7 i 10."";
- 8) w art. 9 po wyrazach "art. 1 pkt 14 lit. a" dodaje się wyrazy ", art. 4".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 1 czerwca 2007 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw i wprowadził do jej treści 8 poprawek.

W dodawanym do ustawy o zatrudnieniu socjalnym przepisie art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawodawca postanowił, że utworzenie centrum – w przypadku centrum tworzonego przez organizację pozarządową – **będzie finansowane** m.in. z dotacji na pierwsze wyposażenie, pochodzącej z dochodów własnych samorządu województwa przeznaczonych na realizację wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, na zasadach określonych w porozumieniu, o którym mowa w art. 8 ust. 1. Jednocześnie w ustawie pozostał przepis art. 7 ust. 2, który stanowi, że utworzenie centrum **może być finansowane** z dotacji na pierwsze wyposażenie pochodzącej z dochodów własnych samorządu województwa przeznaczonych na realizację wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, na zasadach porozumienia, o którym mowa w art. 8 ust. 1. Oznacza to, że w przypadku centrów tworzonych przez organizację pozarządową w systemie prawnym mogłyby się znaleźć dwa **wykluczające się** przepisy dotyczące finansowania utworzenia centrum z wymienionego wyżej źródła, przy czym jeden zakładać będzie obligatoryjność finansowania, a drugi fakultatywność. Mając na względzie zapewnienie spójności systemu prawa oraz skuteczność prawa Senat zaproponował skreślenie art. 1 pkt 8 (poprawka nr 1). Uchwalając tą poprawkę Senat uznał, że dla osiągnięcia celu nowelizacji wystarczająca jest zmiana art. 8 ust. 1 (art. 1 pkt 9). Konsekwencją poprawki nr 1 jest poprawka nr 2.

Poprawka nr 3 eliminuje z ustawy błąd w dacie ustawy o finansach publicznych.

Sejm umożliwił przyznawanie uczestnikowi zajęć w centrum **motywacyjnej premii integracyjnej**, wykreślając jednak z projektu ustawy nowelizującej przepis wskazujący z jakich środków finansowych premia będzie finansowana. W efekcie żaden z przepisów ustawy o zatrudnieniu socjalnym nie określa źródeł finansowania premii. Przepis art. 10 ust. 6 tej ustawy określając na co mogą być przeznaczone "środki finansowe na działalność centrum" nie wymienia motywacyjnej premii integracyjnej (chyba że przyjmie się, że wydatki te mieścić się będą w art. 10 ust. 6 pkt 10 – "inne wydatki związane z działalnością Centrum"). Ponadto należy zwrócić uwagę, że motywacyjna premia integracyjna nie będzie mogła być finansowana ze środków Funduszu Pracy (starosta nie będzie mógł refundować ze środków Funduszu Pracy kwoty wypłaconych premii – art. 15 ust. 8 ustawy o zatrudnieniu

socjalnym), ponieważ z tego Funduszu finansowane będą jedynie świadczenia integracyjne oraz składki na ubezpieczenia społeczne od tych świadczeń (art. 108 ust. 1 pkt 40 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w nowym brzmieniu). Mając na względzie powyższe uwagi, kierując się skutecznością i efektywnością stanowionego prawa, a także dążąc do wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych Senat uznał za konieczne jednoznaczne wskazanie, że premia finansowana będzie ze środków finansowych na działalność centrum integracji społecznej (poprawka nr 4).

Ustawa nowelizująca stanowi, że uczestnikowi zajęć w centrum będzie przysługiwało odwołanie od decyzji kierownika centrum w sprawie zaprzestania realizacji programu zatrudnienia socjalnego do sądu administracyjnego, a nie jak przewidział projektodawca do wojewody. Zasadą wynikającą z ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi jest, że sądy administracyjne orzekają w sprawach **skarg**, o których mowa w § 3 ust. 2 tej ustawy. Skargę wnosi się po wyczerpaniu środków zaskarżenia, jeżeli służyły one skarżącemu w postępowaniu przed organem właściwym w sprawie, chyba że skargę wnosi prokurator lub Rzecznik Praw Obywatelskich. Przez wyczerpanie środków zaskarżenia należy rozumieć sytuację, w której stronie nie przysługuje żaden środek zaskarżenia, taki jak zażalenie, odwołanie lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, przewidziany w ustawie. Mając na uwadze powyższe uwagi Senat uznał, że od decyzji kierownika centrum w sprawie zaprzestania realizacji programu zatrudnienia socjalnego uczestnikowi zajęć w centrum powinna przysługiwać skarga do sądu administracyjnego (poprawka nr 5).

Przepis art. 16 ust. 5 ustawy o zatrudnieniu socjalnym w nowym brzmieniu stanowi, że refundacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 tej ustawy (tj. refundacji pracodawcy części wynagrodzenia wypłaconego pracownikowi - uczestnikowi zajęć w centrum, skierowanemu do pracodawcy na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. a), dokonuje starosta ze środków Funduszu Pracy, w okresach miesięcznych, na podstawie **wniosku spółdzielni**, w terminie 30 dni od dnia jego złożenia. Z nowego brzmienia ust. 5 wynika, że jedynym pracodawcą uprawnionym do refundacji będzie pracodawca – spółdzielnia. Natomiast wspomniany art. 16 ust. 2 stanowi, że refundacja przysługiwała będzie każdemu pracodawcy, który na podstawie umowy zawartej z właściwym starostą zobowiąże się do zatrudnienia skierowanego uczestnika przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy, a więc katalog potencjalnych pracodawców nie jest ograniczony. Analizując ust. 5 należy mieć na uwadze również art. 17 ustawy o zatrudnieniu socjalnym, który stanowi, że w przypadku podjęcia przez uczestników zajęć w centrum wspólnej działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej, w

stosunku do osób zatrudnionych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, będących uprzednio uczestnikami centrum, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby spółdzielni a spółdzielnią może podlegać finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres 12 miesięcy od dnia zatrudnienia. W art. 17 określone zostały również zasady zwrotu tych składek. A więc, ustawodawca dokonał rozróżnienia sytuacji prawnej pracodawców jako takich i spółdzielni socjalnej będącej pracodawcą. W związku z powyższym Senat uznał, że ust. 5 powinien stanowić o wniosku pracodawcy, a nie wniosku spółdzielni (poprawka nr 6).

Osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej objęte są ubezpieczeniem wypadkowym na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. Nr 199, poz. 1674). Art. 4 rozpatrywanej ustawy skutkuje tym, że uczestnicy zajęć w centrum integracji społecznej będą objęci ubezpieczeniem wypadkowym także na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11 poz. 74, z późn. zm.). Poprawka nr 7 koreluje system prawa w zakresie przepisów dotyczących objęcia ubezpieczeniem wypadkowym uczestników zajęć w centrum integracji społecznej.

Przepis o wejściu w życie ustawy przewiduje, że zmiana art. 108 ust. 1 pkt 40 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wejdzie w życie nie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy nowelizującej, ale 1 lipca 2007 r. Nowelizacja art. 108 przewiduje, że ze środków Funduszu Pracy finansowane będą również składki na ubezpieczenia społeczne od świadczeń integracyjnych. Jednocześnie znowelizowany art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który rozszerza katalog osób fizycznych podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym o osoby pobierające świadczenia integracyjne wejdzie w życie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy nowelizującej. Senat uznał, że spójność ustawy wymaga, aby znowelizowane przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wchodziły w życie w tym samym terminie co nowelizacja przepisów dotyczących Funduszu Pracy (poprawka nr 8). Zgodnie z zaproponowaną zmianą uczestnicy zajęć w centrum objęci będą ubezpieczeniem społecznym od dnia 1 lipca 2007 r.